ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 24ης Μαρτίου 2009

σχετικά με το μέτρο C 52/07 (πρώην NN 64/07) που εφήρμοσε η Ισπανία στο πλαίσιο του σχεδίου στήριξης του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2009) 2017]

(Το κείμενο στην ισπανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2009/553/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα εν λόγω άρθρα [1], και αφού έλαβε υπόψη της τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Τον Ιούλιο 2006, η Επιτροπή έλαβε καταγγελία σχετικά με πρόγραμμα ενισχύσεων στην κλωστοϋφαντουργία που είχε εφαρμόσει η Ισπανία («*Σχέδιο στήριξης του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος*», στο εξής: «Σχέδιο κλωστοϋφαντουργίας»).

(2) Η Επιτροπή με επιστολή της της 1ης Αυγούστου 2006 ζήτησε από τις ισπανικές αρχές να της παράσχουν κάθε απαιτούμενη πληροφορία σχετικά με το εν λόγω σχέδιο κλωστοϋφαντουργίας, η δε Ισπανία απάντησε με επιστολή της της 29ης Σεπτεμβρίου 2006, που πρωτοκολλήθηκε στις 2 Οκτωβρίου 2006.

(3) Στις 13 Νοεμβρίου 2007, η Επιτροπή κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας. Μετά τη δημοσίευσή της, η Επιτροπή έλαβε σχόλια από δύο τρίτους ενδιαφερόμενους, που επιθυμούσαν την τήρηση ανωνυμίας, στις 22 Φεβρουαρίου 2008 και στις 9 Απριλίου 2008, αντιστοίχως. Η Επιτροπή ζήτησε διευκρινίσεις μέσω επιστολής της της 18ης Απριλίου 2008, στην οποία οι ισπανικές αρχές απάντησαν με επιστολή τους της 30ής Μαΐου 2008. Στις 6 Μαΐου 2008, η Επιτροπή διαβίβασε στις ισπανικές αρχές τα σχόλια των τρίτων ενδιαφερόμενων, στα οποία αυτές απάντησαν με επιστολή τους της 12ης Ιουνίου 2008.

(4) Στις 11 Σεπτεμβρίου 2008, διεξήχθη συνεδρίαση μεταξύ των διαφόρων ισπανικών υπουργείων και της Επιτροπής. Οι ισπανικές αρχές με επιστολή τους της 17ης Σεπτεμβρίου 2008 παρέσχον συμπληρωματικές πληροφορίες.

(5) Στις 3 Οκτωβρίου 2008 και στις 19 Φεβρουαρίου 2009, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες με ηλεκτρονικό μήνυμα στο οποίο οι ισπανικές αρχές απάντησαν στις 21 Οκτωβρίου 2008 και στις 20 Φεβρουαρίου 2009.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

2.1. Στόχοι του ισπανικού σχεδίου κλωστοϋφαντουργίας

(6) Το σχέδιο κλωστοϋφαντουργίας είναι ένα σχέδιο που είχε στόχο να βοηθήσει τις επιχειρήσεις της κλωστοϋφαντουργίας να προσαρμοστούν στην πλήρη ελευθέρωση του εμπορίου της κλωστοϋφαντουργίας και να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά τους διατηρώντας ταυτόχρονα στον τομέα αυτό τον μεγαλύτερο δυνατό αριθμό επιχειρήσεων και θέσεων απασχόλησης. Εξάλλου, το σχέδιο είχε στόχο να ελαφρύνει τις επιπτώσεις που προκαλεί στους εργαζόμενους και σε ολόκληρους τομείς δραστηριότητας η ελευθέρωση των προϊόντων κλωστοϋφαντουργίας και ένδυσης.

(7) Το σχέδιο περιελάμβανε άμεσα μέτρα υπέρ επιχειρήσεων, όσον αφορά την τεχνική έρευνα, τα καινοτόμα σχέδια και την ενίσχυση των εξαγωγών. Άλλα πάλι μέτρα προορίζονταν ειδικότερα για θέματα κατάρτισης και πρόσληψης, και ωφελούσαν ταυτόχρονα έμμεσα και τις επιχειρήσεις, και την ενίσχυση της επανεκβιομηχάνισης των περιοχών που είχαν θιγεί από τη μετεγκατάσταση επιχειρήσεων του τομέα αυτού.

[1] ΕΕ C 239 της 11.10.2007, σ. 12.

2.2. **Οι δικαιούχοι**

(8) Το σχέδιο κλωστοϋφαντουργίας εφαρμοζόταν σε όλες τις επιχειρήσεις του κλωστοϋφαντουργικού τομέα και του ενδύματος, η βιομηχανική δραστηριότητα των οποίων θιγόταν από τις γενικές συλλογικές συμφωνίες του τομέα αυτού ή περιλαμβανόταν στις κατηγορίες 17, 18.1 και 2 της Εθνικής Κατάταξης Οικονομικών Δραστηριοτήτων (CNAE). Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέσχον οι ισπανικές αρχές, το 2001, στον τομέα αυτό λειτουργούσαν 15 438 επιχειρήσεις με 211 831 εργαζόμενους. Ο αριθμός τους μειώθηκε σε 11 554 επιχειρήσεις και 140 541 εργαζόμενους το 2007 και μόνο σε 127 354 εργαζόμενους το 2008. Τούτο σημαίνει μείωση των επιχειρήσεων κατά 25 % μεταξύ 2001 και 2007 λόγω της παγκοσμιοποίησης του τομέα.

(9) Ο τομέας της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος στην Ισπανία αποτελείται κατά 75 % από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 10 εργαζόμενους και κατά 35 % από επιχειρήσεις που απασχολούν 1 έως 2 εργαζόμενους.

2.3. **Τα μέτρα**

(10) Τα μέτρα σχετικά με τα οποία η Επιτροπή κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας είναι τα ακόλουθα:

1. *Πρόγραμμα ενίσχυσης της τεχνικής έρευνας στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος*

(11) Στόχος του ειδικού αυτού μέτρου ήταν η χρηματοδότηση σχεδίων βιομηχανικής και τεχνολογικής ανάπτυξης που θα ενίσχυαν την τεχνολογική ικανότητα των επιχειρήσεων και θα διεύρυναν τη συνεργασία για έρευνα και ανάπτυξη (Ε + Α) μεταξύ επιχειρήσεων της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος και άλλων φορέων που συμμετέχουν στην έρευνα, καθώς και στη διάδοση των σχετικών αποτελεσμάτων.

(12) Τα επιλέξιμα για το μέτρο αυτό σχέδια ήταν σχέδια Ε + Α, επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα στοιχεία του ενεργητικού, μόνο για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με στόχο την ενσωμάτωση προηγμένης τεχνολογίας στην παραγωγική τους διαδικασία, σχέδια διάδοσης των αποτελεσμάτων των εργασιών Ε + Α και σχέδια που αφορούσαν τη σύναψη και εφαρμογή συμφωνιών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων.

(13) Σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, το πρόγραμμα αυτό στηριζόταν στο ήδη εγκεκριμένο καθεστώς ενισχύσεων Ν 415/2004 ([1]). Το πρόγραμμα είχε στόχο την ενίσχυση της τεχνολογικής έρευνας στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος. Μεταξύ του 2005 και του 2007, ο προϋπολογισμός του ανερχόταν σε 12,5 εκατ. ευρώ υπό μορφή επιχορηγήσεων και σε 51 εκατ. ευρώ υπό μορφή άτοκων δανείων, επιστρεπτέων σε 12 έτη, με διετή περίοδο χάριτος.

2. *Πρόγραμμα επανεκβιομηχάνισης περιοχών που είχαν θιγεί από τις διαρθρωτικές αλλαγές του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας.*

(14) Το μέτρο αυτό είχε ως στόχο τη στήριξη της επανεκβιομηχάνισης περιοχών που είχαν θιγεί από τις διαρθρωτικές αλλαγές. Ήταν επιλέξιμα τα ακόλουθα σχέδια:

α) επενδύσεις σε τεχνολογική και βιομηχανική υποδομή

β) δημιουργία νέων βιομηχανικών δραστηριοτήτων

γ) τεχνολογική σύνδεση καινοτόμων επιχειρήσεων υπό μορφή π.χ. επιστημονικών τεχνολογικών πάρκων, κέντρων καινοτομίας και τεχνολογίας, ευρωπαϊκών κέντρων καινοτομίας και τεχνολογίας, αναπτυξιακών οργανισμών, οργανισμών μεταβίβασης τεχνολογίας

δ) προσπάθειες διαφόρων επιχειρήσεων για την τόνωση της τοπικής οικονομίας

ε) ανάπτυξη επιχειρήσεων σε παγιωμένους τομείς ώστε να ενσωματώσουν τεχνολογικές διεργασίες

στ) δημιουργία και επέκταση αναδυόμενων τομέων.

(15) Οι χορηγηθέντες πόροι ανήλθαν σε 11,1 εκατ. ευρώ μεταξύ 2006 και 2008 υπό μορφή επιχορηγήσεων και σε 155,2 εκατ. ευρώ υπό μορφή άτοκων επιστρεπτέων δανείων, 15ετούς διάρκειας με πενταετή περίοδο χάριτος. Οι ισπανικές αρχές ανέφεραν ότι το μέτρο βασιζόταν στο ήδη εγκεκριμένο καθεστώς ενισχύσεων Ν 101/05 ([2]).

3. *Ειδικά δάνεια που χορήγησε η Empresa Nacional de Innovación SA (ENISA) (Εθνική Επιχείρηση Καινοτομίας ΑΕ)* ([3]) *για τον εκσυγχρονισμό ΜΜΕ*

(16) Το μέτρο προέβλεπε δάνεια υπό ευνοϊκούς όρους, ισοδύναμα με την εισφορά κεφαλαίου, για τη χρηματοδότηση του εκσυγχρονισμού προϊόντων, διαδικασιών και διαχείρισης ΜΜΕ, καθώς και για την ίδρυση νέων τεχνολογικών επιχειρήσεων στις περιοχές που είχαν θιγεί από διαρθρωτικές αλλαγές. Ήταν επιλέξιμες οικονομικά φερέγγυες ΜΜΕ, αποκλειομένων των μεγάλων επιχειρήσεων ή των προβληματικών. Η ENISA χορηγούσε σε επιλεγέντα σχέδια επιδότηση επιτοκίου 0,5 %. Η σταθερή τιμή επιτοκίου ήταν το Euribor ενός έτους 0,25 ποσοστιαίες μονάδες για δάνεια διάρκειας από 4 έως 8 έτη και περίοδο χάριτος από 2 έως 6 έτη. Η μέγιστη επιχορήγηση ανά επιχείρηση ήταν 30 000 ευρώ.

([1]) Απόφαση της Επιτροπής C(2004) 4709, της 1ης Δεκεμβρίου 2004 σχετικά με τα μέτρα Ν 415/04. Προώθηση της τεχνολογικής έρευνας στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας (2005-2007) (ΕΕ C 72 της 24ης Μαρτίου 2006, σ. 2).

([2]) Απόφαση της Επιτροπής C(2005) 1532 της 18.5.2005, ενισχύσεις επανεκβιομηχάνισης (ΕΕ C 235 της 23.9.2005, σ. 3).

([3]) Η ENISA είναι μία δημόσια επιχείρηση συνδεδεμένη με το Υπουργείο Βιομηχανίας, Τουρισμού και Εμπορίου μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Πολιτικής για τις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις.

(17) Ο προϋπολογισμός που προοριζόταν για τον σκοπό αυτό ανερχόταν σε 4,07 εκατ. ευρώ μεταξύ του 2006 και του 2008. Η πρόθεση ήταν το στοιχείο ενίσχυσης (επιδότηση επιτοκίων κατά 50 βασικές μονάδες) να βρίσκεται κάτω από το όριο των 200 000 ευρώ ([1]).

4. *Δάνεια με ευνοϊκό επιτόκιο χορηγηθέντα από το ICO*

(18) Στο μέτρο αυτό, οι επιχειρήσεις λάμβαναν δάνεια με ευνοϊκό επιτόκιο για καινοτόμες παραγωγικές επενδύσεις. Από τις 5 Σεπτεμβρίου 2006, τα δάνεια αυτά στηρίζονταν σε συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Βιομηχανίας, Τουρισμού και Εμπορίου και του *Instituto de Crédito Oficial* (ICO) (Κρατικού Χρηματοδοτικού Ιδρύματος). Το ICO λειτουργούσε ως διαμεσολαβητής μεταξύ των συμμετεχουσών εμπορικών τραπεζών ενώ το Υπουργείο Βιομηχανίας, Τουρισμού και Εμπορίου χρηματοδοτούσε τα ευνοϊκά επιτόκια. Οι όροι χρηματοδότησης ήταν οι ακόλουθοι:

α) ποσό μέχρι 70 % της επένδυσης, χωρίς ΦΠΑ, περιοριζόμενο στα ανώτατα όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις·

β) επενδύσεις περιοριζόμενες σε νέα στοιχεία του ενεργητικού·

γ) η επένδυση θα έπρεπε να πραγματοποιηθεί εντός 2 ετών μετά την υπογραφή της πράξης (τρία έτη υπό ειδικές συνθήκες, μέσω της υποβολής αιτιολογημένης αίτησης στο ICO)·

δ) ο δικαιούχος μπορούσε να επιλέξει μεταξύ της 5ετούς διάρκειας χωρίς περίοδο χάριτος, της 7ετούς με 2ετή περίοδο χάριτος και της10ετούς με 2ετή περίοδο χάριτος·

ε) ο πιστωτικός οργανισμός θα μπορούσε να επιλέξει μεταξύ του επιτοκίου Euribor 6 ετών συν 0,75 % ή Euribor 6 μηνών συν 0,50 % εάν η πράξη είχε εγκριθεί από την *Sociedad de Garantía Recíproca (SGR)* (Εταιρεία Αμοιβαίων Εγγυήσεων). Ο πιστωτικός οργανισμός δεν μπορούσε να λαμβάνει προμήθειες η δε πρόωρη εξόφληση επιβαρυνόταν με 1 % σε περίπτωση σταθερού επιτοκίου. Την πράξη την πραγματοποιούσαν οι συμμετέχουσες τράπεζες και ταμιευτήρια·

στ) η τελική δικαιούχος επιχείρηση κατέβαλλε επιτόκιο Euribor μείον 0,5 %·

ζ) προς διευκόλυνση των επιχειρήσεων όσον αφορά τη λήψη εγγυήσεων, το 67 % των δαπανών εγγύησης που χορηγούσαν τα τοπικά καθεστώτα αμοιβαίων εγγυήσεων αναχρηματοδοτείτο από την *Compañía Española de Reafianzamiento SA (CERSA)* (Ισπανική Εταιρεία Αντεγγυήσεων ΑΕ)·

η) το Υπουργείο Βιομηχανίας, Τουρισμού και Εμπορίου παρείχε ετήσιο επιτόκιο μέχρι 1,25 % γενικά και μέχρι 1 % εάν το εγγυάτο κάποια SGR.

Αποκλείονταν από δικαιούχοι οι επιχειρήσεις ή οι όμιλοι επιχειρήσεων η κύρια δραστηριότητα των οποίων βασιζόταν στη διανομή. Ο προβλεπόμενος προϋπολογισμός για το μέτρο αυτό ανερχόταν σε 450 εκατ. ευρώ.

5. *Ενίσχυση των εξαγωγών ισπανικών προϊόντων (ICEX)*

(19) Το *Instituto Español de Comercio Exterior* (ICEX) (Ισπανικό Ινστιτούτο Εξωτερικού Εμπορίου) είχε χορηγήσει διάφορες ενισχύσεις στο πλαίσιο του σχεδίου κλωστοϋφαντουργίας:

α) για δημιουργία ενημερωτικών υποδομών, όπως πυλών στο Διαδίκτυο·

β) για υπηρεσίες σε επιχειρήσεις για τη συλλογική συμμετοχή τους σε εμπορικές εκθέσεις·

γ) για συνδρομή σχετικά με την εξαγωγική ικανότητα των επιχειρήσεων που δεν είχαν ακόμα πραγματοποιήσει εισαγωγές.

(20) Τα μέτρα εφαρμόζονταν στο πλαίσιο διαφόρων πρωτοβουλιών όπως το *Plan Global de la Moda*, το *Plan Hábitat de España*, επίσημα περίπτερα, τομεακά σχέδια, κοινοπραξίες εξαγωγών, σχέδια για την εγκατάσταση στο εξωτερικό, σχέδια συνδρομής σε ισπανικά εμπορικά σήματα, σχέδια πρωτοβουλίας για την προώθηση στο εξωτερικό (PIPE), ενισχύσεις για τη συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις, συναντήσεις αντιπροσώπων, εμπορικές αποστολές, φόρουμ επενδύσεων και επιχειρηματικής συνεργασίας, δημιουργία και ενημέρωση βάσεων δεδομένων πρακτόρων, επικοινωνιακές και διαφημιστικές εκστρατείες.

6. *Συνεχής κατάρτιση*

(21) Στόχος του μέτρου αυτού ήταν η παροχή κατάρτισης σε εργαζόμενους στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος στην Ισπανία, ώστε να βελτιώσουν τα προσόντα τους και με τον τρόπο αυτό να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης και να συντονιστούν με τους ρυθμούς του εκσυγχρονισμού.

(22) Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ([2]), οι επιχειρήσεις μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν για τη μερική χρηματοδότηση των ειδικών προγραμμάτων τους κατάρτισης τμήμα από τις εισφορές που είχαν καταβάλει κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος στην *Tesorería Central de la Seguridad Social* (Κεντρικό Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων) για ειδικά προγράμματα κατάρτισης, αφαιρώντας τις από τις τρέχουσες εισφορές τους κοινωνικής ασφάλισης. Στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος, είχαν βελτιωθεί ορισμένα ποσοστά:

([1]) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 379 της 28.12.2006, σ. 5).

([2]) Βασιλικό διάταγμα 395/2007 της 23.3.2007, διάταγμα TAS 2307/2007 της 27.7.2007 και νόμος 51/2007 της 26.12.2007.

— για επιχειρήσεις με 1 έως 2 εργαζόμενους: 100 % των εισφορών ή 420 ευρώ (420 ευρώ βάσει του γενικού μέτρου),

— για τις επιχειρήσεις με 3 έως 5 εργαζόμενους: 100 % των εισφορών ή 600 ευρώ (420 ευρώ βάσει του γενικού μέτρου),

— για τις επιχειρήσεις με 6 έως 9 εργαζόμενους: 100 % των εισφορών ή 720 ευρώ (βάσει του γενικού μέτρου, η μόνη απαίτηση ήταν το 100 % των εισφορών),

— για τις επιχειρήσεις από 10 έως 49 εργαζόμενους: 100 % των εισφορών (αντί για 75 %),

— για τις επιχειρήσεις με 50 έως 249 εργαζόμενους: 80 % των εισφορών (αντί για 60 %),

— για τις επιχειρήσεις με 250 εργαζόμενους και άνω: 60 % των εισφορών (αντί για 50 %).

(23) Επιπλέον, οι επιχειρήσεις τύγχαναν μιας επιπλέον πίστωσης 5 % προς αντιστάθμιση των ωρών εργασίας που χάνονταν κατά την κατάρτιση.

(24) Οι επιχειρήσεις για να τύχουν των μέτρων αυτών, όφειλαν να υποβάλουν στο *Servicio Nacional de Empleo Estatal* (Κεντρική Εθνική Υπηρεσία Απασχόλησης) ένα σχέδιο επαγγελματικής επιμόρφωσης με πληροφορίες σχετικά με τις αλλαγές που είχαν επέλθει στην παραγωγική διαδικασία, την εγκατάσταση νέας οργανωτικής δομής, την κατάρτιση σε νέο μηχανικό εξοπλισμό και την παροχή νέων προσόντων στους απολυθέντες εργαζόμενους. Σε χωριστό έγγραφο, η επιχείρηση έπρεπε να αναφέρει τους στόχους όσον αφορά την παραγωγικότητα, τη διατήρηση των θέσεων απασχόλησης, καθώς και το χρηματικό ποσό της επένδυσης και της ίδιας συνεισφοράς της. Συμπληρωματικά, το σχέδιο ανασυγκρότησης απαιτούσε την έγκριση από μέρους της ισομερούς επιτροπής του τομέα, που αποτελείτο κατά 50 % από εκπροσώπους των επιχειρηματιών και κατά 50 % από εκπροσώπους των συνδικάτων του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας.

7. Διατήρηση της απασχόλησης των εργαζομένων προχωρημένης ηλικίας

(25) Βάσει της γενικής ισπανικής νομοθεσίας, μία επιχείρηση που απασχολεί εργαζόμενους άνω των 60 ετών μπορεί να τύχει μείωσης των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης κατά 50 %. Στο σχέδιο, η ηλικία αυτή μειώθηκε μέχρι τα 55 για τους εργαζόμενους με σύμβαση αορίστου χρόνου που είχαν απασχοληθεί στην επιχείρηση για τουλάχιστον μία πενταετία.

8. Απαλλαγή από την εγγύηση για καθυστερημένες πληρωμές κοινωνικής ασφάλισης

(26) Η γενική ισπανική νομοθεσία για τις κοινωνικές ασφαλίσεις (άρθρο 33 παράγραφος 4 του βασιλικού διατάγματος 1415/2004, της 11ης Ιουνίου 2004) παρέχει τη δυνατότητα αναβολής ή καταβολής με δόσεις των χρεών κοινωνικής ασφάλισης, αν συγκεντρώνονται ορισμένες προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων η σύσταση εγγυήσεων για την κάλυψη των χρεών αυτών. Οι εκτελεστικές τους όμως διατάξεις [1] επιτρέπουν στις ισπανικές αρχές «υπό εξαιρετικές συνθήκες» να χορηγήσουν απαλλαγή από την εγγύηση επί των χρεών κοινωνικής ασφάλισης.

2.4. **Νομική βάση του καθεστώτος**

(27) Η νομική βάση του *μέτρου 1* (στοιχεία 10 έως 13 της αιτιολογικής σκέψης) είναι το διάταγμα ITC/217/2005, της 4ης Φεβρουαρίου [2], που βασίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις [3].

(28) Το *μέτρο 2* (στοιχεία 14 και 15 της αιτιολογικής σκέψης) βασιζόταν στα μέτρα ενίσχυσης N 101/2005 που είχαν εγκριθεί με την απόφαση της Επιτροπής C(2005) 1523 (βλέπε στοιχείο 15 της αιτιολογικής σκέψης) και XR/70/2007 στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων για περιφερειακές επενδύσεις [4].

(29) Η νομική βάση του *μέτρου 3* (στοιχεία 16 και 17 της αιτιολογικής σκέψης) είναι ο νόμος 30/2005, της 29ης Δεκεμβρίου 2005 [5].

(30) Η νομική βάση του *μέτρου 4* (στοιχείο 18 της αιτιολογικής σκέψης) είναι ο προαναφερθείς νόμος 30/2005, συμπληρωματική διάταξη αριθ. 71, δράση του *Instituto de Crédito Oficial* (Κρατικού Πιστωτικού Ιδρύματος) σε δάνεια που προορίζονται για επιχειρήσεις του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, των υποδημάτων, των επίπλων και των παιχνιδιών).

(31) Το *μέτρο 5* (στοιχεία 19 έως 20 της αιτιολογικής σκέψης) βασιζόταν στο άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο d), και στο άρθρο 17 παράγραφος 3 στοιχείο m) του νόμου 38/2003, της 17ης Νοεμβρίου 2003.

(32) Το *μέτρο 6* (στοιχεία 21 έως 24 της αιτιολογικής σκέψης) ρυθμίζεται από το βασιλικό διάταγμα 1046/2003, της 1ης Αυγούστου 2003, διάταγμα TAS/500/2004, της 13ης Φεβρουαρίου 2004.

(33) Ο γενικός κανόνας αναφοράς στο *μέτρο 7* (στοιχείο 25 της αιτιολογικής σκέψης) προβλέπεται στο βασιλικό νομοθετικό διάταγμα αριθ. 5/2006, της 9ης Ιουνίου 2006.

(34) Το *μέτρο 8* (στοιχείο 26 της αιτιολογικής σκέψης) καλύπτεται από το άρθρο 33 παράγραφος 4 του νομοθετικού διατάγματος 1415/2004, της 11ης Ιουνίου 2004.

2.5. **Διάρκεια του καθεστώτος**

(35) Ως φαίνεται, το σχέδιο κλωστοϋφαντουργίας θεσπίστηκε τον Ιούνιο 2006 και εφαρμόστηκε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2008. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχον οι ισπανικές αρχές στις 17 Σεπτεμβρίου 2008 δεν προβλέπεται η παράταση της διάρκειάς του (όπως αναφέρεται στο άρθρο I.2 του ιδίου του σχεδίου). Παρά ταύτα, το *μέτρο 1* εφαρμόστηκε από το 2005 έως το 2007.

---

[1] Άρθρο 33 παράγραφος 4 στοιχείο d), του βασιλικού διατάγματος 1415/2004, της 11ης Ιουνίου 2004.
[2] Boletín Oficial del Estado (B.O.E.) (Εφημερίδα της κυβερνήσεως) της 9.2. 2005.
[3] ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 33.
[4] ΕΕ C 169 της 21.7.2007, σ. 18.
[5] Γενικοί προϋπολογισμοί του κράτους, εικοστή έβδομη πρόσθετη διάταξη.

3. ΛΟΓΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

(36) Η Επιτροπή στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία επίσημης έρευνας (στο εξής: «Απόφαση κίνησης διαδικασίας») της 13ης Νοεμβρίου 2007, εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με το συμβιβάσιμο των μέτρων με την κοινή αγορά και ανέφερε το ενδεχόμενο παράνομης σώρευσης των διαφόρων μέτρων που προέβλεπε το σχέδιο κλωστοϋφαντουργίας:

α) Ειδικότερα, όσον αφορά το *μέτρο 1*, καθεστώς Ν 415/2004, αυτό εφαρμόστηκε μόνο μέχρι το 2007, αφού το σχέδιο κλωστοϋφαντουργίας εφαρμόστηκε μέχρι το 2008. Οι ισπανικές αρχές έπρεπε να εξηγήσουν πώς οι υποτιθέμενες ενισχύσεις τεχνολογικής έρευνας προσαρμόζονταν στους όρους του καθεστώτος Ν 415/2004.

β) Όσον αφορά το *μέτρο 2*, η Επιτροπή διατηρούσε αμφιβολίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τηρούνταν στο μέτρο αυτό οι όροι του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία για τις περιφερειακές ενισχύσεις ([1]).

γ) Όσον αφορά το *μέτρο 3*, κατά την Επιτροπή δεν ήταν σαφές με ποιον τρόπο οι ισπανικές αρχές θα τηρούσαν τον κανονισμό περί ήσσονος σημασίας (*de minimis*).

δ) Η Επιτροπή φοβόταν ότι το *μέτρο 4* «περί ήσσονος σημασίας» μπορούσε να εφαρμοστεί παράνομα σωρευτικά με άλλα είδη ενίσχυσης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

ε) Όσον αφορά το *μέτρο 5*, οι πληροφορίες που παρέσχον οι ισπανικές αρχές δεν αρκούσαν για την αξιολόγηση του κατά πόσον το συγκεκριμένο μέτρο συμβιβαζόταν με τον κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ([2]).

στ) Η νομική βάση για τα *μέτρα 6 και 7* δεν αναφερόταν σαφώς.

ζ) Όσον αφορά το *μέτρο 8*, η Επιτροπή δεν ήταν σίγουρη ότι δεν εισήγε διακρίσεις και ότι δεν χρειαζόταν η προηγούμενη κοινοποίησή του στην Επιτροπή.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

(37) Οι ισπανικές αρχές ισχυρίστηκαν ότι η απόφαση κίνησης της διαδικασίας παραβίαζε τη νομολογία στην υπόθεση Italgrani II ([3]).

([1]) ΕΕ L 302 της 1.11.2006, σσ. 29-40.

([2]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 33).

([3]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 1994 στην υπόθεση C-47/91, Ιταλία/Επιτροπής (Italgrani II) (Συλλογή 1994, σ. I-4635).

Μέτρο 1

(38) Οι ισπανικές αρχές διευκρίνισαν ότι, πέραν της νομικής βάσης του Ν 415/2004, ένα μέτρο για μεγάλες επιχειρήσεις η εφαρμογή του οποίου έληγε στις 31 Δεκεμβρίου 2007, το οποίο είχε αναφερθεί σε προηγούμενη αλληλογραφία, ήταν ουσιαστικά το ήδη εγκεκριμένο καθεστώς, XS 50/2005 ([4]), που αφορούσε τις ΜΜΕ και έληγε στις 30 Ιουνίου 2007.

(39) Ο προϋπολογισμός που έχει όντως διατεθεί είναι 14,24 εκατ. ευρώ σε επιχορηγήσεις και 36,72 εκατ. ευρώ σε άτοκα επιστρεπτέα δάνεια 12ετούς διάρκειας. Στις 21 Οκτωβρίου 2008, οι ισπανικές αρχές επανέλαβαν ότι τηρούσαν τους όρους που αναφέρονταν στο καθεστώς, επιβεβαιώνοντας ότι το καθεστώς Ν 415/2004 δεν είχε εφαρμοστεί ούτε επρόκειτο να εφαρμοστεί μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2007 και ότι το καθεστώς XS 50/2005 δεν είχε εφαρμοστεί ούτε επρόκειτο να εφαρμοστεί μετά τις 30 Ιουνίου 2008.

Μέτρο 2

(40) Οι ισπανικές αρχές διευκρίνισαν ότι το καθεστώς Ν 101/2005 έληξε όταν άρχισε να ισχύει ο κανονισμός 1628/2006 ([5]). Αργότερα, οι ισπανικές αρχές κοινοποίησαν το καθεστώς Ν 430/2006, το οποίο είχε καταργηθεί στις 26 Ιανουαρίου 2007. Από τότε, σύμφωνα με τις πληροφορίες που αυτές προσκόμισαν στις 30 Μαΐου 2008, τα μέτρα στηρίζονταν στο XR/70/2007 ([6]). Η βιομηχανία συνθετικών ινών σύμφωνα με την παράγραφο 4 του διατάγματος ITC/1014/2005 και την παράγραφο 4 του διατάγματος ITC/3098/2006, όπως τροποποιήθηκε από την παράγραφο 3 του διατάγματος ITC/643/2007 δεν ήταν επιλέξιμη για τα καθεστώτα Ν 101/2005 και XR/70/2007.

(41) Αφετέρου, οι ισπανικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι το μέτρο θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως αρχική επένδυση όπως προβλέπεται στο υπουργικό διάταγμα ITC/643/2007, της 2ας Οκτωβρίου 2007, με το οποίο τροποποιείται το διάταγμα ITC/3098/2006 ([7]). Ο ορισμός των δικαιούχων στην παράγραφο 4 του υπουργικού διατάγματος ITC/643/2007 αντιστοιχούσε στον ορισμό αρχικής επένδυσης που ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα ([8]) και στον κανονισμό 1628/2006.

(42) Ο διατεθείς προϋπολογισμός ανήλθε σε 10,97 εκατ. ευρώ σε επιχορηγήσεις και σε 150,8 εκατ. ευρώ σε επιστρεπτέα δάνεια.

([4]) XS 50/2005 Πρόγραμμα χρηματοδότησης της τεχνολογικής έρευνας στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος, (ΕΕ της 25.1.2006).

([5]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1628/2006 της Επιτροπής της 24ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις περιφερειακές ενισχύσεις για επενδύσεις (ΕΕ L 302 της 1.11.2006, σ. 29).

([6]) ΕΕ C 169 της 21.7.2007, σ. 18.

([7]) BOE της 10.10.2006.

([8]) Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2007-2013 (ΕΕ C 54 της 4.3.2006, σ. 13.)

Μέτρο 3

(43) Οι ισπανικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι δικαιούχοι ήταν αποκλειστικά οι ΜΜΕ. Το μέγιστο ποσό ενίσχυσης, εκτιμώμενο σε 30 000 ευρώ ανά επιχείρηση, είχε υπολογιστεί με βάση μέγιστο δάνειο 1 000 000 ευρώ. Από την 1η Ιανουαρίου 2006 μέχρι τις 13 Ιανουαρίου 2008 επωφελήθηκαν από το μέτρο δέκα επιχειρήσεις ενώ για άλλες 23 δεν εγκρίθηκε η ενίσχυση. Δεν χορηγήθηκε δε η επιδότηση επιτοκίου 0,5 ποσοστιαίων μονάδων.

(44) Στις 30 Μαΐου 2008 και κατά τη συνεδρίαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2008, οι ισπανικές αρχές επεσήμαναν ότι η χρηματοδότηση είχε πραγματοποιηθεί υπό κανονικές συνθήκες αγοράς, αλλά είχαν αποκλειστεί οι μεγάλες επιχειρήσεις και οι προβληματικές. Οι ισπανικές αρχές επιβεβαίωσαν το γεγονός εγγράφως με επιστολή τους της 21ης Οκτωβρίου 2008 και ανέλαβαν την υποχρέωση να μην εφαρμόσουν το μέτρο αυτό μέχρι τη λήξη ισχύος του σχεδίου.

Μέτρο 4

(45) Η νομική βάση του μέτρου αυτού ήταν ο κανονισμός «περί ήσσονος σημασίας». Το μέγιστο δάνειο ανά δικαιούχο είχε οριστεί σε 2,3 εκατ. ευρώ. Τα όρια «περί ήσσονος σημασίας» είχαν τηρηθεί σε όλες τις περιπτώσεις. Τα ποσά αυτά δεν μπορούσαν να συσσωρεύονται με άλλες ενισχύσεις εάν κατά τον τρόπο αυτό πραγματοποιείτο υπέρβαση του επιτρεπόμενου ορίου «ήσσονος σημασίας». Κατά συνέπεια, κάθε δικαιούχος όφειλε να συμπληρώνει ένα έντυπο ετήσιας δήλωσης. Το ICO χορηγούσε κάθε χρόνο μητρώα εφαρμογής του μέτρου, τα οποία αποστέλλονταν στους πιστωτικούς οργανισμούς που συνεργάζονταν μαζί του.

(46) Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2008, από τα 450 εκατ. ευρώ είχαν διατεθεί 54,79 εκατ. ευρώ. Το μέγιστο ποσό των δανείων ανερχόταν σε 2,3 εκατ. ευρώ. Τα επιτόκια κυμαίνονταν μεταξύ 5,59 % και 4,94 % μετά από τον καθορισμό του ευρωπαϊκού επιτοκίου αναφοράς για την Ισπανία στο 5,19 %. Οι ισπανικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι είχαν εφαρμόσει τη νέα ανακοίνωση επιτοκίων αναφοράς [1], από 1ης Ιουλίου 2008. Σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, τα συνεργαζόμενα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα καθόριζαν το περιθώριο που προστίθετο στο επιτόκιο αναφοράς. Επιπλέον, το ICO τους παρείχε πληροφορίες σχετικά με τον μέσο όρο των περιθωρίων που ίσχυαν στην Ισπανία στηριζόμενο σε στοιχεία που παρείχε η *Banco de España* (Κεντρική Τράπεζα της Ισπανίας).

(47) Στις 21 Οκτωβρίου 2008, οι ισπανικές αρχές υπέβαλαν ένα γενικό πλαίσιο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί το 2006, 2007 και 2008, μαζί με τις αντίστοιχες δηλώσεις. Οι ισπανικές αρχές δεσμεύτηκαν να τηρούν στο μέλλον τον κανονισμό περί ήσσονος σημασίας.

Μέτρο 5

(48) Τα υπό εξέταση μέτρα ήταν γενικά μέτρα στα οποία μπορούσαν να έχουν πρόσβαση όλοι οι οικονομικοί κλάδοι. Οι επιδοτούμενες δραστηριότητες ήταν ανάλογες με τις αναφερόμενες στο άρθρο 5 του κανονισμού για τις ΜΜΕ. Ήταν πολύ δύσκολο να υπολογιστεί το ποσό της ενίσχυσης γιατί το μέτρο εφαρμοζόταν διακεκομμένα, έμμεσα και ανακριβώς.

(49) Τα ποσά που επιστράφηκαν μεταξύ 2006 και 2008 ανέρχονταν σε 7,5 εκατ. ευρώ. Οι ισπανικές αρχές ανέφεραν ότι το μέτρο από το οποίο επωφελούνταν και οι μεγάλες επιχειρήσεις καλύπτεται από τον κανονισμό περί ήσσονος σημασίας.

(50) Όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού περί ήσσονος σημασίας, οι ισπανικές αρχές εξήγησαν ότι το ICEX απαιτούσε από κάθε δικαιούχο μία δήλωση της ενίσχυσης που λάμβανε βάσει των ιδίων επιλέξιμων δαπανών σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του νόμου 38/2003, της 17ης Νοεμβρίου 2003. Οι δικαιούχοι υποχρεούνταν να ενημερώνουν το ICEX σε περίπτωση μελλοντικών επιχορηγήσεων. Βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 3 στοιχείο m), το ICEX έπρεπε να εξακριβώνει το συμβιβάσιμο με άλλη τυχόν ενίσχυση που λαμβανόταν για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Οι ισπανικές αρχές υπέβαλαν ένα πλαίσιο στο οποίο αποδείκνυαν ότι η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγήσει το ICO και το ICEX από το 2006 έως το 2008 στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος δεν υπερέβαινε το όριο των 200 000 ευρώ ανά επιχείρηση κατά τη διάρκεια των τριών οικονομικών ετών.

Μέτρο 6

(51) Το μέτρο είχε γενικό χαρακτήρα, παρότι προοριζόταν καταρχάς για τη στήριξη των ΜΜΕ. Έτσι, μόνο οι επιχειρήσεις που απασχολούσαν λιγότερους από 5 εργαζόμενους μπορούσαν να λάβουν ποσά υψηλότερα από εκείνα τα οποία είχαν καταβάλει ως εισφορές το προηγούμενο έτος στην *Tesorería de la Seguridad Social* (Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων). Οι υπόλοιποι δικαιούχοι μπορούσαν να ανακτήσουν μόνο ένα ποσοστό από τις εισφορές του τρέχοντος οικονομικού έτους που είχαν καταβάλει για ειδικούς σκοπούς κατάρτισης. Σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, η ένταση της ενίσχυσης ανερχόταν περίπου σε 11,3 % για τις ΜΜΕ και σε 20 % για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Ο προβλεπόμενος προϋπολογισμός ήταν 50 000 ευρώ τον χρόνο.

(52) Μέχρι τις 13 Ιανουαρίου 2008, μόνο μία επιχείρηση είχε επιλεγεί για την εφαρμογή του μέτρου. Οι ισπανικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές διάσωσης και αναδιάρθρωσης [2], οι προβληματικές επιχειρήσεις αποκλείονταν από το εν λόγω καθεστώς ενισχύσεων.

Μέτρο 7

(53) Οι ισπανικές αρχές επεσήμαναν ότι οι επιχειρήσεις μπορούσαν να τύχουν ενίσχυσης εάν οι υπάλληλοί τους ηλικίας άνω των 55 ετών απασχολούνταν στην επιχείρηση από τουλάχιστον 5 έτη, πράγμα που μείωνε την επιλεξιμότητα περίπου στο 50 %. Οι δικαιούχοι ήταν κατά κύριο λόγο γυναίκες (53 %), το δε 76 % είχε πολύ χαμηλά προσόντα και κατάρτιση πράγμα που δυσχέραινε την εξεύρεση νέας θέσης απασχόλησης.

(54) Οι ισπανικές αρχές επεσήμαναν ότι το άρθρο 137 παράγραφος 1 και το άρθρο 4 της συνθήκης παρείχαν αυτονομία στα κράτη μέλη όσον αφορά την κοινωνική ασφάλιση.

[1] ΕΕ C 14 της 19.1.2008, σ. 6.

[2] Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων, (ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2).

(55) Μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2008, 2 015 επιχειρήσεις επωφελήθηκαν από το καθεστώς για 6 313 εργαζόμενους, πράγμα που αντιπροσώπευε το 16,6 % των επιχειρήσεων του τομέα και το 4,5 % των εργαζομένων. Ένα 56 % των επιχειρήσεων επωφελήθηκαν από το μέτρο μόνο για έναν εργαζόμενο, ένα 30 % για 2, 3 ή 4 εργαζόμενους και ένα 13 % για 5 έως 30 εργαζόμενους. Μόνο το 1 % επωφελήθηκε για περισσότερους από 30 εργαζόμενους. 1 428 επιχειρήσεις έλαβαν επιχορήγηση κάτω των 500 ευρώ. Ο προϋπολογισμός που προβλεπόταν για το μέτρο αυτό ανερχόταν σε 15 εκατ. ευρώ τον χρόνο. Η μέση ενίσχυση ανά εργαζόμενο ηλικίας 55 έως 58 ετών ήταν 151 ευρώ τον χρόνο, πράγμα που αντιστοιχούσε σε ένταση 8,3 % του κόστους της εργατικού δυναμικού. Η ενίσχυση σε εργαζόμενους ηλικίας 59 ετών είχε αυξηθεί σε 44 ευρώ τον χρόνο, πράγμα που αντιστοιχούσε σε 2,6 % του κόστους της εργατικού δυναμικού. Μόνο ένα 5,2 % των εργαζόμενων στον τομέα αυτό ήταν επιλέξιμοι για το μέτρο. Ο μέσος αντίκτυπος για την επιχείρηση ήταν 0,3 % του κόστους της εργατικού δυναμικού.

(56) Παρά το όνομα που του εδόθη, το μέτρο δεν είχε μελετηθεί για να διατηρήσει την απασχόληση, αλλά ως εναλλακτική λύση της πρόωρης συνταξιοδότησης. Επιπλέον, οι ισπανικές αρχές ισχυρίστηκαν ότι το ποσό των 151 ευρώ τον μήνα αποτελούσε επαρκές κίνητρο για να διατηρηθεί στη θέση του ένα απασχολούμενο άτομο αντί να προσληφθεί το ίδιο άτομο χωρίς να δηλωθεί.

(57) Το μέτρο μπορούσε να εφαρμοστεί στην κλωστοϋφαντουργία εάν η επιχείρηση ασκούσε την κύρια δραστηριότητά της στον κλωστοϋφαντουργικό τομέα και περιλαμβανόταν στις συλλογικές διαπραγματεύσεις του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος και όχι της χημικής βιομηχανίας. Κατά συνέπεια, η δυνατότητα των παραγωγών συνθετικών ινών να επωφεληθούν από το μέτρο ήταν ασήμαντη.

Μέτρο 8

(58) Οι ισπανικές αρχές με επιστολή τους της 17ης Σεπτεμβρίου 2008 επιβεβαίωσαν ότι επρόκειτο για γενική ενίσχυση και ότι οι επιχειρήσεις του κλωστοϋφαντουργικού τομέα που εντάσσονταν στο σχέδιο της κλωστοϋφαντουργίας δεν είχαν τύχει καμίας φορολογικής διευκόλυνσης.

(59) Στις 21 Οκτωβρίου 2008, οι ισπανικές αρχές ανέλαβαν τη δέσμευση ότι, στην απίθανη περίπτωση που μία επιχείρηση του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας ή του ενδύματος ζητούσε παράταση της εγγύησης φορολογικών διευκολύνσεων, η αίτηση θα αντιμετωπιζόταν σύμφωνα με τις γενικές κανονιστικές ρυθμίσεις και όχι βάσει του σχεδίου κλωστοϋφαντουργίας.

(60) Τέλος, οι ισπανικές αρχές ανέλαβαν την υποχρέωση να τηρούν την κοινοτική νομοθεσία όσον αφορά τη σώρευση των μέτρων «ήσσονος σημασίας».

5. ΣΧΟΛΙΑ ΤΡΙΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

(61) Η Επιτροπή έλαβε σχόλια δύο ενδιαφερομένων που προτίμησαν την τήρηση ανωνυμίας.

(62) Τα πρώτα σχόλια αντιτάσσονταν προς την κρατική τομεακή ενίσχυση στην κλωστοϋφαντουργία γιατί νόθευε τον ανταγωνισμό. Οι ενδιαφερόμενοι υποστήριζαν την κατεύθυνση που είχε λάβει η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας και επεσήμαιναν ότι το σχέδιο κλωστοϋφαντουργίας δεν καθόριζε όριο όσον αφορά τις επιδοτήσεις που μπορούσε να λάβει κάθε επιχείρηση. Οι δικαιολογίες που προέβαλαν οι ισπανικές αρχές ήταν ανεπαρκείς. Η ενίσχυση Ε + Α ήταν χρήσιμη ακόμα και αν έπρεπε να περιοριστεί στις ΜΜΕ. Αντίθετα, θεωρούσαν ότι έπρεπε να μην εγκριθεί η ενίσχυση για άυλα στοιχεία του ενεργητικού, της οποίας είναι εύκολο να γίνει κατάχρηση. Από την άλλη πλευρά, τα μέτρα για κατάρτιση των εργαζομένων που είχαν απολυθεί από την κλωστοϋφαντουργία ήταν θετικά, αλλά η χορήγηση έκπτωσης κατά 80 % των εισφορών στις κοινωνικές ασφαλίσεις μπορούσε να ωφελήσει τους εργαζόμενους μόνο κατά έμμεσο και μη αποδεκτό τρόπο. Εάν οι επιχειρήσεις κλωστοϋφαντουργίας λάμβαναν περισσότερα πλεονεκτήματα απ' ό,τι εκείνες άλλων τομέων όσον αφορά την καταβολή με δόσεις των χρεών τους στις κοινωνικές ασφαλίσεις, τούτο θα αποτελούσε παράνομη κρατική ενίσχυση.

(63) Τα άλλα σχόλια αναφέρονταν στην ιδιαίτερα χαμηλή τιμή της Geotexan στην ισπανική αγορά, που μπορεί να οφειλόταν στην εφαρμογή του ισπανικού σχεδίου για την κλωστοϋφαντουργία.

6. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

(64) Οι ισπανικές αρχές ισχυρίστηκαν ότι η Επιτροπή δεν χαρακτήρισε τα μέτρα ως κρατικές ενισχύσεις στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας αλλά περιορίστηκε να επισημάνει το ενδεχόμενο ότι μπορεί να αποτελούσαν κρατική ενίσχυση. Επιπλέον, η Ισπανία απάντησε ότι η επιδότηση για κατάρτιση σε επιχειρήσεις με αριθμό εργαζομένων από 50 έως 249 σήμαινε αύξηση κατά 20 % και όχι κατά 80 %. Όσον αφορά την ένταση τηρούντο τα όρια που προβλέπει το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση [1]. Επιπλέον ο αποδέκτης του μέτρου ενίσχυσης για κατάρτιση ήταν ο εργαζόμενος, που μπορούσε να παραμείνει στην επιχείρηση ή να βελτιώσει τα προσόντα του για να αναζητήσει νέα απασχόληση.

(65) Όσον αφορά τη δεύτερη παρατήρηση, οι ισπανικές αρχές προέβαλαν το επιχείρημα ότι τα στοιχεία υποβλήθηκαν αργά χωρίς την προσκόμιση καμίας απόδειξης. Ο στόχος του σχεδίου κλωστοϋφαντουργίας ήταν η προσαρμογή των επιχειρήσεων του τομέα στην ελευθέρωση της αγοράς, και όχι η προώθηση της θέσης κάποιας συγκεκριμένης επιχείρησης. Αναφέροντας τη συγκεκριμένη περίπτωση, η επιχείρηση «Geotexan» ιδρύθηκε το 2004. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τη διατήρηση εργαζομένων προχωρημένης ηλικίας απαιτούσαν απόδειξη αρχαιότητας άνω των 5 ετών πράγμα που στην περίπτωσή της ήταν αδύνατο. Δεν υπάρχει τεκμηριωμένη απόδειξη ότι η Geotexan επωφελείτο από μέτρα ενίσχυσης για κατάρτιση. Εν πάση περιπτώσει, θα είχε λάβει επιχορήγηση 970 ευρώ τον χρόνο, πράγμα που δεν θα αποτελούσε καθοριστικό παράγοντα για να αναπτύξει μία επιθετική πολιτική τιμών.

(66) Εν κατακλείδι, οι παρατηρήσεις δεν εξέθεταν νέα πραγματικά περιστατικά ή νομικές αιτιολογήσεις και υποβάλλονταν γενικά χωρίς αποδείξεις. Ως εκ τούτου δεν θα πρέπει να ληφθούν υπόψη.

[1] ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 20.

7. **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

7.1. **Χαρακτήρας των μέτρων ως κρατικής ενίσχυσης**

(67) Όπως ορίζει το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη μέλη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές.

(68) Σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, το *μέτρο 3* δεν είχε εφαρμοστεί: η επιδότηση επιτοκίου κατά 0,5 δεν είχε χορηγηθεί, η δε χρηματοδότηση πραγματοποιήθηκε υπό κανονικές συνθήκες αγοράς. Η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες από τις ισπανικές αρχές σχετικά με τα επιτόκια που είχαν όντως χορηγηθεί στους δέκα δικαιούχους. Οι ισπανικές αρχές απάντησαν στις 13 Μαρτίου 2009. Μόνο σε δύο περιπτώσεις το επιτόκιο ήταν κατώτερο από το χαμηλότερο επιτόκιο αναφοράς του έτους (ένα δάνειο 300 000 ευρώ και ένα άλλο 100 000 ευρώ με επιτόκιο 4, 114 το 2007, όταν το χαμηλότερο επιτόκιο αναφοράς ήταν 4,62). Δεδομένης της ελάχιστης διαφοράς μεταξύ των δύο αριθμητικών ψηφίων, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι η κρατική ενίσχυση ήταν τόσο χαμηλή που βρισκόταν κάτω από το όριο «ήσσονος σημασίας». Οι ισπανικές αρχές ανέλαβαν την υποχρέωση να μην εφαρμόσουν το μέτρο πριν από τη λήξη του σχεδίου. Έτσι, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το ποσό της ενίσχυσης ήταν χαμηλότερο από το όριο «ήσσονος σημασίας» και ότι δεν θα πρέπει να γίνεται λόγος για κρατική ενίσχυση.

(69) Όσον αφορά τα *μέτρα 4* και *5*, οι ισπανικές αρχές επεσήμαναν ότι αυτά καλύπτονταν από τον κανονισμό της Επιτροπής για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, και ως εκ τούτου δεν αποτελούσαν κρατική ενίσχυση. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θα πρέπει επιπλέον να εξετάσει αν είχαν τηρηθεί οι όροι του κανονισμού περί ήσσονος σημασίας.

(70) Όσον αφορά το *μέτρο 4*, οι ισπανικές αρχές προσκόμισαν αποδείξεις ότι είχαν τηρήσει κατά το παρελθόν τον κανονισμό περί ήσσονος σημασίας και ανέλαβαν την υποχρέωση να το πράξουν και στο μέλλον. Από την άλλη πλευρά, διαβεβαίωσαν ότι είχαν τηρήσει τη νέα ανακοίνωση για τα επιτόκια αναφοράς από την 1η Ιουλίου 2008.

(71) Όσον αφορά το *μέτρο 5*, ο κανονισμός περί ήσσονος σημασίας απέκλειε ενισχύσεις που προορίζονταν για την προώθηση των εξαγωγών. Γενικά, οι ενισχύσεις κατά την εξαγωγή ορίζονται στο άρθρο 1 στοιχείο δ), υπό την παραδοσιακή τους μορφή, ως «ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και τη λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες σχετικές με την εξαγωγική δραστηριότητα». Επιπλέον, στο σημείο 6 της αιτιολογικής σκέψης, ο κανονισμός περί ήσσονος σημασίας ορίζει ότι «Ειδικότερα, δεν πρέπει να υπάγονται σε αυτόν οι ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση της δημιουργίας και λειτουργίας δικτύου διανομής σε άλλες χώρες. Οι ενισχύσεις που έχουν ως στόχο την κάλυψη του κόστους συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις και του κόστους μελετών ή συμβουλευτικών υπηρεσιών που είναι απαραίτητες για τη διάθεση ενός νέου ή ήδη υπάρχοντος προϊόντος σε μια νέα αγορά δεν συνιστούν κατά κανόνα ενισχύσεις κατά την εξαγωγή». Έτσι, εάν η ενίσχυση έχει χορηγηθεί για συλλογική συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις, καλύπτεται από τον κανονισμό περί ήσσονος σημασίας ([1]). Οι ισπανικές αρχές με επιστολή τους της 30ής Μαΐου 2008 επιβεβαίωσαν ότι σκοπός του μέτρου ήταν να χρησιμεύσει ως κίνητρο για τις επιχειρήσεις που δεν είχαν εξαγάγει μέχρι τότε προϊόντα τους σε διεθνείς εμπορικές εκθέσεις Πληρούσε ως εκ τούτου τον όρο αυτό. Η ενίσχυση για τη δημιουργία ενημερωτικής υποδομής μέσω πυλών στο Διαδίκτυο δεν αποτελεί ενίσχυση κατά την εξαγωγή και εμπίπτει κατά συνέπεια στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού περί ήσσονος σημασίας. Τέλος, η παροχή υπηρεσιών συνδρομής για την ενίσχυση της εξαγωγικής ικανότητας των επιχειρήσεων καλύπτεται από τον κανονισμό περί ήσσονος σημασίας, και ως εκ τούτου δεν εμπίπτει στον ορισμό της ενίσχυσης κατά την εξαγωγή.

(72) Παρ' όλα αυτά, η Επιτροπή εξακολουθούσε να τρέφει αμφιβολίες σχετικά με το κατά πόσο οι ισπανικές αρχές είχαν τηρήσει κατά το παρελθόν τον κανονισμό περί ήσσονος σημασίας. Για τον λόγο αυτό, ζήτησε από τις ισπανικές αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 του κανονισμού περί ήσσονος σημασίας, να αποδείξουν ότι είχαν τηρήσει κατά το παρελθόν τον κανονισμό αυτό σχετικά με τα *μέτρα 4* και *5*. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού περί ήσσονος σημασίας, η Επιτροπή ζήτησε από τις ισπανικές αρχές να αναλάβουν την υποχρέωση να τηρούν τον κανονισμό στο μέλλον. Τούτο προϋπέθετε ότι είχε τηρηθεί το ανώτατο όριο των 200 000 ευρώ ανά επιχείρηση καθ' όλες τις χρονικές περιόδους των τριών οικονομικών ετών, ειδικά όσον αφορά τη δυνατότητα σώρευσης με άλλα μέτρα του σχεδίου κλωστοϋφαντουργίας που αφορούσαν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Όπως αναφέρθηκε στο στοιχείο 47 της αιτιολογικής σκέψης, οι ισπανικές αρχές προσκόμισαν αποδείξεις ότι είχαν τηρήσει κατά το παρελθόν τον κανονισμό περί ήσσονος σημασίας και ανέλαβαν την υποχρέωση να τον τηρούν και στο μέλλον. Κατά συνέπεια, τα *μέτρα 4* και *5* δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση.

(73) Το *μέτρο 8* αποτελεί γενική ενίσχυση που προβλέπεται από την ισπανική νομοθεσία η οποία, σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, ουδέποτε εφαρμόστηκε στο σχέδιο κλωστοϋφαντουργίας. Εάν κατόπιν, μία επιχείρηση ζητούσε φορολογικές διευκολύνσεις, οι ισπανικές αρχές αναλάμβαναν την υποχρέωση να εφαρμόσουν τις γενικές κανονιστικές ρυθμίσεις και όχι το συγκεκριμένο μέτρο. Εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν εφαρμόστηκε το *μέτρο 8*, δεν μπορεί να γίνει λόγος για κρατική ενίσχυση.

(74) Τα *μέτρα 1, 2, 6* και *7* εφαρμόστηκαν με κρατικούς πόρους. Τα μέτρα αυτά φαίνεται ότι παρέχουν συλλογικό πλεονέκτημα σε επιχειρήσεις του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος, σημαντικότερα από τους όρους που εφαρμόζονται σύμφωνα με τη γενική νομοθεσία, ευνοώντας τις σχετικές επιχειρήσεις. Στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος πραγματοποιούνται σημαντικές εμπορικές συναλλαγές και κατά συνέπεια τα μέτρα μπορούν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών. Για τον λόγο αυτό, τα μέτρα αυτά αποτελούν κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

([1]) Βλέπε επίσης απόφαση C 89/01 της Επιτροπής, της 24ης Σεπτεμβρίου 2002, που προτίθεται να εφαρμόσει η Γερμανία σε καθεστώς ενισχύσεων που καλείται «Κατευθυντήριες γραμμές υπέρ των ΜΜΕ — Βελτίωση της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων στην Σαξονία», (ΕΕ L 91 της 8.4.2003, σ. 13) και ειδικότερα το στοιχείο 72 της αιτιολογικής σκέψης («Στην έννοια της εξαγωγικής ενίσχυσης κατά κανόνα δεν εμπίπτουν οι ενισχύσεις για την κάλυψη του κόστους συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις ή μελετών ή συμβουλευτικών υπηρεσιών απαραίτητων για το λανσάρισμα ενός νέου ή ήδη υπάρχοντος προϊόντος σε μια νέα αγορά»).

7.2. **Συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά**

Μέτρα 1 και 2

(75) Όσον αφορά το *μέτρο* 1, η Επιτροπή συνήγαγε ότι το ήδη εγκριθέν καθεστώς ενίσχυσης N 415/2004, εφαρμόζεται μόνο σε μεγάλες επιχειρήσεις και σε επιλέξιμες δραστηριότητες E + A: δαπάνες προσωπικού, κατάλληλα εργαλεία και εξοπλισμό, δαπάνες εξωτερικής συμβουλευτικής συνδρομής, δαπάνες λειτουργίας και γενικές επιπλέον δαπάνες που προκύπτουν από την ερευνητική δραστηριότητα. Ο προϋπολογισμός ανερχόταν σε 16 εκατ. ευρώ σε επιχορηγήσεις και σε 74,45 εκατ. ευρώ σε επιδοτούμενα δάνεια.

(76) Το σχέδιο κλωστοϋφαντουργίας όριζε ως επιλέξιμα σχέδια για τις μεγάλες επιχειρήσεις: σχέδια E + A, σχέδια διάδοσης αποτελεσμάτων δραστηριοτήτων E + A και σχέδια σχετικά με τη σύναψη και εφαρμογή συμφωνιών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων. Ο προϋπολογισμός ανερχόταν σε 12,5 εκατ. ευρώ σε επιχορηγήσεις και σε 51 εκατ. ευρώ σε επιδοτούμενα δάνεια.

(77) Στις 13 Ιανουαρίου 2008, οι ισπανικές αρχές απέσυραν την πρόθεσή τους να τηρούν τους όρους που επέβαλε το καθεστώς. Η Επιτροπή στηριζόμενη σε αυτό, θα πρέπει να συναγάγει ότι το *μέτρο 1* υπέρ των μεγάλων επιχειρήσεων πληροί τα κριτήρια που προβλέπει το καθεστώς.

(78) Όσον αφορά το *μέτρο* 1 υπέρ των ΜΜΕ, οι οποίες, σύμφωνα με το σχέδιο κλωστοϋφαντουργίας, αποτελούν τον κεντρικό του στόχο, οι ισπανικές αρχές δήλωσαν ότι θα καλυπτόταν από το καθεστώς ενισχύσεων XS 50/2005. Οι στόχοι του καθεστώτος XS 50/2005 είναι η χρηματοδότηση ερευνητικών σχεδίων για ΜΜΕ, η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ΜΜΕ και των ερευνητικών ιδρυμάτων και η διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας. Όπως και το προηγούμενο καθεστώς, το καθεστώς αυτό καλύπτει δαπάνες προσωπικού, κατάλληλων εργαλείων και εξοπλισμού, δαπάνες εξωτερικής συμβουλευτικής συνδρομής, δαπάνες λειτουργίας και γενικές πρόσθετες δαπάνες που προκύπτουν από την ερευνητική δραστηριότητα, καθώς και ενσώματα και άυλα στοιχεία του ενεργητικού και συμβουλευτικές υπηρεσίες. Ο ετήσιος προϋπολογισμός ανερχόταν σε 22 εκατ. ευρώ σε επιχορηγήσεις και επιδοτούμενα δάνεια.

(79) Τα επιλέξιμα σχέδια του σχεδίου κλωστοϋφαντουργίας ήταν σχέδια E + A, επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα στοιχεία του ενεργητικού που είχαν πραγματοποιηθεί για την ενσωμάτωση προηγμένης τεχνολογίας στις διαδικασίες παραγωγής, σχέδια διάδοσης των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων E + A και σχέδια σχετικά με τη σύναψη και εφαρμογή συμφωνιών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων.

(80) Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι το μεν *μέτρο 1* που εφαρμόζεται στις ΜΜΕ πληροί τα κριτήρια που εκτίθενται στο ήδη εγκριθέν καθεστώς ενισχύσεων N 415/2004 και στο καθεστώς ενισχύσεων XS 50/2005.

(81) Το *μέτρο* 2, από την πλευρά του, βασίστηκε στο ήδη εγκριθέν καθεστώς ενισχύσεων N 101/2005 από τον Ιούνιο μέχρι την 1η Νοεμβρίου 2006. Το καθεστώς αυτό είχε στόχο τη χρηματοδότηση της αναδιάρθρωσης βιομηχανικών περιοχών σε παρακμή, στις ενισχυόμενες περιφέρειες. Στο καθεστώς μπορούσαν να συμμετάσχουν όλες οι βιομηχανικές επιχειρήσεις που πραγματοποιούσαν επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές με εξαίρεση τους τομείς του άνθρακα, του χάλυβα και των συνθετικών ινών. Η ενίσχυση έπρεπε να καταβληθεί υπό μορφή άτοκων δανείων μέγιστης διάρκειας 10 ετών, συμπεριλαμβανομένων και των 5 ετών χάριτος. Ο προβλεπόμενος προϋπολογισμός ήταν 400 εκατ. ευρώ.

(82) Στο σχέδιο κλωστοϋφαντουργίας τηρούνται τα βασικά κριτήρια με εξαίρεση ένα που αφορά άτοκα δάνεια, 15ετούς μέγιστης διάρκειας με 5ετή περίοδο χάριτος αντί για τη δεκαετή μέγιστη διάρκεια που οριζόταν στο σημείο 11 του καθεστώτος. Η Επιτροπή μετά την εξέταση του σημείου αυτού οφείλει να το δεχθεί, δεδομένου ότι στο κεφάλαιο I 7.2 του διατάγματος ITC/3098/2006 ορίζεται ότι η μέγιστη διάρκεια θα είναι 10ετής συν 5ετή περίοδο χάριτος. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι στο *μέτρο* 2 πληρούνται τα κριτήρια που προβλέπει το καθεστώς.

(83) Στις 3 Ιουλίου 2006, οι ισπανικές αρχές ανακοίνωσαν μία ακόμα φορά το καθεστώς για να το αναπροσαρμόσουν στις νέες κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα [1] (N 430/2007) και στις 26 Ιανουαρίου 2007 το απέσυραν για να το στηρίξουν στον κανονισμό 1628/2006 της Επιτροπής της 24ης Οκτωβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις εθνικές επενδυτικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα [2]. Στις 20 Μαρτίου 2007 εγκρίθηκε το καθεστώς XR/70/2007.

(84) Τα επιλέξιμα σχέδια, σύμφωνα με το διάταγμα ITC/3098/2006 και το διάταγμα ITC/643/2007 αφορούσαν τεχνικές υποδομές, δημιουργία τεχνολογικών πάρκων, μεταβίβαση εξειδικευμένων γνώσεων, ενίσχυση και διαφοροποίηση της τοπικής οικονομίας, δημιουργία νέων εμπορικών δραστηριοτήτων, ανάπτυξη παγιωμένων τομέων και δημιουργία και εξάπλωση αναδυόμενων τομέων. Η βιομηχανία συνθετικών ινών δεν ήταν επιλέξιμη, το δε μέτρο εξακολουθούσε να χαρακτηρίζεται ως μέτρο αρχικής επένδυσης.

(85) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι το *μέτρο 2* πληροί τα κριτήρια που εκτίθενται στα ήδη εγκριθέντα καθεστώτα ενισχύσεων N/101/2005 και XR/70/2007.

(86) Από την άλλη πλευρά, οι ισπανικές αρχές ανέλαβαν την υποχρέωση να μην εφαρμόσουν τα μέτρα μετά τη λήξη των καθεστώτων στα οποία αυτά βασίζονταν. Για τον λόγο αυτό η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι τα *μέτρα 1* και 2 καλύπτονταν από τα εν λόγω καθεστώτα και θα πρέπει ως εκ τούτου να θεωρηθούν συμβιβάσιμη ενίσχυση.

[1] Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2007-2013 (ΕΕ C 54 της 4.3.2006, σ. 13).
[2] ΕΕ L 302 της 1.11.2006, σσ. 29-40.

Μέτρο 6

(87) Η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέτρο σχετικά με την ειδική κατάρτιση, δεν καλύπτεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 2008, με τον οποίο κηρύσσονται ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά σύμφωνα κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης (γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία) [1] ούτε από τον προηγούμενο κανονισμό ενισχύσεων για κατάρτιση, δεδομένου ότι το μέτρο δεν αναφέρεται σε «νέα απασχόληση» και ότι από αυτό επωφελούνται και οι μεγάλες επιχειρήσεις.

(88) Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να το αξιολογήσει στηριζόμενη απευθείας στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης. Εξ ου και το μέτρο για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων μπορεί να θεωρηθεί συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά, εφόσον δεν αλλοιώνει τους όρους συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον.

(89) Η Επιτροπή θα αξιολογήσει το συμβιβάσιμο του *μέτρου 6* κατ' αναλογία [2] με τον κανονισμό περί ενισχύσεων για επαγγελματική εκπαίδευση, μεταξύ 2006 και 1ης Αυγούστου 2008, και με τον γενικό κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία, από τις 29 Αυγούστου 2008 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2008.

(90) Η ένταση της ενίσχυσης για ειδική κατάρτιση ήταν 19,96 % για τις ΜΜΕ και 20 % για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Η ένταση της ενίσχυσης ήταν πολύ κατώτερη από το 35 % που ορίζει ο κανονισμός περί ενισχύσεων για επαγγελματική εκπαίδευση στην αίτηση ενίσχυσης για κατάρτιση και από το 25 % που ορίζει το άρθρο 39 του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία.

(91) Από την άλλη πλευρά τα ποσά μόλις και αποκλίνουν από τη γενική κανονιστική ρύθμιση. Η αύξηση εξαρτάται από τον αριθμό απασχολουμένων σε κάθε επιχείρηση και από τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που είχε καταβληθεί το προηγούμενο έτος. Οι όροι για να τύχει μία επιχείρηση της εφαρμογής του μέτρου ήταν ιδιαίτερα αυστηροί, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις έπρεπε να καθορίσουν ένα σχέδιο το οποίο έπρεπε να εγκριθεί από ισομερή επιτροπή (βλέπε στοιχείο 24 της αιτιολογικής σκέψης).

(92) Στις 20 Φεβρουαρίου 2009, οι ισπανικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι, ήδη στην παράγραφο Ι. 1.Α γ) του σχεδίου κλωστοϋφαντουργίας, λαμβανόταν υπόψη ο χαρακτήρας επιπλέον κινήτρου για τις μεγάλες επιχειρήσεις, βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 3 του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία. Κατά συνέπεια, οι αιτούσες επιχειρήσεις έπρεπε να υποβάλουν ένα σχέδιο επαγγελματικής επιμόρφωσης στο *Servicio Público del Empleo Estatal* (*Κεντρική Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης*) αναφέροντας λεπτομερώς τους στόχους της απασχόλησης και τα ειδικά μέτρα. Το *Servicio Público del Empleo Estatal* έλεγχε εάν πληρούνταν ένας ή περισσότεροι όροι του προαναφερθέντος άρθρου του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία. Το σχέδιο αυτό περιελάμβανε ένα έγγραφο στο οποίο αναφέρονταν οι στόχοι όσον αφορά την παραγωγικότητα και τη διατήρηση της απασχόλησης, καθώς και το ύψος της συγκεκριμένης επένδυσης. Αφετέρου, η ισομερής επιτροπή συνέτασσε έκθεση σχετικά με το σχέδιο επαγγελματικής επιμόρφωσης που είχε υποβάλει κάθε επιχείρηση ή όμιλος επιχειρήσεων. Βάσει των πληροφοριών που παρείχε το σχέδιο και η έκθεση που υπέβαλαν τα βιομηχανικά παρατηρητήρια, το κράτος μέλος εξακρίβωνε εάν πληρούνταν τα κριτήρια σχετικά με τον χαρακτήρα κινήτρου για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

(93) Η Επιτροπή συμπεραίνει ότι η επίπτωση της ενίσχυσης στον ανταγωνισμό και στο εμπόριο είναι ιδιαίτερα περιορισμένη. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέτρο δεν επηρεάζει αρνητικά τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που να αντίκειται προς το κοινό συμφέρον. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κρίνει ότι το μέτρο αυτό συμβιβάζεται με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

Μέτρο 7

(94) Το *μέτρο 7* εφαρμόζεται επίσης με δημόσιους πόρους και προφανώς ευνοεί τον τομέα. Όσον αφορά το συμβιβάσιμό του, αυτό δεν φαίνεται να καλύπτεται πλήρως από το άρθρο 15 του ισχύοντος κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 (γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία) ούτε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2204/2002 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις για την απασχόληση [3], δεδομένου ότι 37 επιχειρήσεις από τις 11 544 που λειτουργούσαν στον τομέα αυτό το 2007 είναι μεγάλες επιχειρήσεις και ότι το μέτρο δεν επηρεάζει τις νέες θέσεις εργασίας. Για τον λόγο αυτό, το μέτρο αξιολογείται βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) [4].

(95) Οι κρατικές ενισχύσεις που συνίστανται σε επιδότηση μισθού με σκοπό την αύξηση της ζήτησης μειονεκτούντων εργαζομένων «μπορούν να παράσχουν επιπλέον κίνητρα στις επιχειρήσεις ώστε να αυξήσουν το επίπεδο απασχόλησης αυτής της κατηγορίας εργαζομένων». Οι εργαζόμενοι τους οποίους αφορά το μέτρο εμπίπτουν στην κατηγορία των μειονεκτούντων εργαζομένων δεδομένου ότι είναι ηλικίας άνω των 50 ετών. Το 76 % των εργαζομένων μεταξύ 55 και 59 ετών είχε χαμηλή κατάρτιση και ικανότητες, πράγμα που καθιστούσε αδύνατη την πρόσληψή τους σε άλλους κλάδους σε περίπτωση απόλυσης. Όσον αφορά τον αριθμό των εργαζομένων που αφορούσε το μέτρο, μόνο 10 215 από τους 123 574 απασχολούμενους στον τομέα αυτό το 2008 ήταν ηλικίας μεταξύ 55 και 59 ετών και μόνο 6 700 είχαν εργαστεί στην επιχείρηση για περισσότερα από 5 έτη και είχαν συμβάσεις αορίστου χρόνου. Ο αριθμός αυτός αντιστοιχούσε στο 5,2 % του συνόλου των εργαζομένων του τομέα, η δε ένταση του μέτρου ανά επιχείρηση υπολογιζόταν σε 0,3 % του κόστους της εργατικού δυναμικού, αναλογία πολύ χαμηλότερη από το επίπεδο του 50 % των επιλέξιμων δαπανών που ορίζονται στο άρθρο 40 του γενικού κανονισμού απαλλαγής

[1] ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 3.

[2] Βλέπε απόφαση της Επιτροπής, της 2ας Ιουνίου 2004, στην υπόθεση Ν 443/03, Ύδατα δεύτερου κύκλου, Βέλγιο, [C(2004) 1356 τελικό].

[3] ΕΕ L 337 της 13.12.2002, σ. 3.

[4] Βλέπε επιχειρηματολογία στο μέτρο Α2 στην απόφαση της Επιτροπής Ν 244/2008, Πρόγραμμα υποδηματοποιίας, επεξεργασίας δέρματος και κατασκευής δερματίνων ειδών της Ισπανίας, (ΕΕ C 52 της 5.3.2009, σ. 1).

κατά κατηγορία. Εξ άλλου, η επίδραση του μέτρου ήταν περιορισμένη δεδομένου ότι αφορούσε κυρίως (κατά 74 %) πολύ μικρές επιχειρήσεις, το δε ποσό της ενίσχυσης ήταν ελάχιστο (0,3 % του κόστους εργατικού δυναμικού). Παρότι η οικονομική επίδραση για την επιχείρηση ήταν ελάχιστη, παρείχε κατά τις ισπανικές αρχές κίνητρο για τη διατήρηση των συγκεκριμένων εργαζομένων στη θέση εργασίας τους για ορισμένα χρόνια ακόμα αντί της απόλυσης ή της άδηλης απασχόλησης. Κατά συνέπεια, η ενίσχυση φαίνεται ότι είναι αναγκαία και ορθά προσανατολισμένη στην ομάδα ηλικίας των μειονεκτούντων εργαζομένων, και κατ' αναλογία χορηγούμενη.

(96) Όσον αφορά τις επιπτώσεις της ενίσχυσης, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το μέτρο επικεντρωνόταν αποκλειστικά στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος, μιας βιομηχανίας σε παρακμή με απώλεια θέσεων εργασίας κατά 40 % από το 2001 και μετά.

(97) Από τη στάθμιση των θετικών και αρνητικών συνεπειών, προέκυψε το συμπέρασμα ότι η ενίσχυση είχε θετικές συνέπειες διότι αποτελούσε κίνητρο, κυρίως για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, να διατηρήσουν στη θέση τους εργαζόμενους ηλικίας άνω των 55 ετών, αντί να τους απασχολούν χωρίς να τους δηλώνουν, μέχρι να συμπληρώσουν το 60ό έτος της ηλικίας τους, η δε στρέβλωση του ανταγωνισμού ήταν περιορισμένη λόγω του πολύ χαμηλού ποσού της ενίσχυσης.

(98) Κατά συνέπεια, το *μέτρο 7* συμβιβάζεται με την κοινή αγορά και συμφωνεί με τις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

8. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Οι ενισχύσεις που χορήγησε η Ισπανία για τα *μέτρα 1* και 2, που αναφέρονται στα στοιχεία 11 έως 15 της αιτιολογικής σκέψης, σε σχέση με ένα πρόγραμμα ενίσχυσης της τεχνολογικής έρευνας και ένα προγράμματος επανεκβιομηχάνισης του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος καλύπτονταν από τα ήδη εγκεκριμένα καθεστώτα N 415/2004 και N 101/2005 και από τα καθεστώτα XS 50/2005 και XS 70/2007, και ως εκ τούτου δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση.

2. Τα *μέτρα 3, 4* και 5 που προβλέπονται στα στοιχεία 16 έως 20 της αιτιολογικής σκέψης, όσον αφορά τα δάνεια υπό ευνοϊκούς όρους που έχει χορηγήσει η ENISA για τον εκσυγχρονισμό ΜΜΕ, τα δάνεια με ευνοϊκό επιτόκιο που έχει χορηγήσει το ICO και η χρηματοδότηση εξαγωγών που είχε πραγματοποιήσει το ICEX βρίσκονται κάτω από το όριο που ορίζει ο κανονισμός περί ήσσονος σημασίας και ως εκ τούτου δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση.

3. Οι ενισχύσεις που έχει χορηγήσει η Ισπανία για τα *μέτρα 6* και *7*, που αναφέρονται στα στοιχεία 21 έως 25 της αιτιολογικής σκέψης, μέσω των οποίων παρέχεται συνεχής κατάρτιση στους εργαζόμενους και διατηρείται η απασχόληση εργαζομένων προχωρημένης ηλικίας στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας και του ενδύματος συμβιβάζονται με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Ισπανίας.

Βρυξέλλες, 24 Μαρτίου 2009.

Για την Επιτροπή

Neelie KROES

Μέλος της Επιτροπής